

Nie pytaj, co AI może zrobić.
Zapytaj, jak jej to kazać.

„Mów językiem promptów”

Prompt Engineering dla
każdego

Andrzej Głogowski

COMPLIANCE
ESPRESSO

Wstęp

Co mnie skłoniło do tej publikacji?

Potrzeba poznawania nowych rozwiązań i dzielenia się swoją wiedzą, umiejętnościami i pomysłami z innymi.

Eksperymentując przy różnych zadaniach m.in. z Chat GPT uznałem, że **przy dłuższych projektach brakuje rozwiązań, pomagających zaprogramować w dość jednoznaczny i prosty sposób swój moduł AI** tak, aby prościej było przy wracaniu do danego projektu, narzucać w sposób szybki, konkretne polecenia, dające możliwość powtarzalności m.in. pewnych sekwencji czynności.

Zacząłem w związku z tym tworzyć sobie **słownik komend**, które na bieżąco sprawdzałem, jak działają i czy algorytm będzie się ich słuchał 😊

(...)

Oczywiście **najlepszy efekt będzie widać przy projektach bardziej złożonych**, czy prowadzonych w dłuższej perspektywie czasowej.

Słownik komend przy prostych projektach, czy ‘zabawie’ z AI może być w dużej mierze bezwartościowy i zdaję sobie z tego sprawę.

(...)

Dlatego też pomysł na publikację opiera się w większym stopniu nie na pokazaniu sposobów na budowanie rozbudowanych promptów (bo takich publikacji jest mnóstwo), ale na skupieniu uwagi na tym, **jak „zaprogramować” AI pod własne cele.**

(...)

Rzecz jasna zagadnienia budowy promptów, zasady tworzenia dobrych promptów, ich typologia, rodzaje, jak również listy kontrolne promptów i komend też są tutaj ujęte.

(...)

Uważam, że w zamkniętych modułach AI w organizacjach takich jak np. duże grupy kapitałowe można, a pokusiłbym się nawet, że z czasem może trzeba będzie, stworzyć nie tylko uniwersalne słowniki komend, jakie jako przykład przedstawiam w tej publikacji, ale również **„zamknięte słowniki komend”** właściwe tylko dla danego podmiotu, organizacji.

Takie zamknięte słowniki komend będą bardzo pomocne przy wsparciu AI przy wieloletnich projektach, jak również przy projektach „współdzielonych” przez liczny zespół projektowy.

(...)

Te zasady mają również duże znaczenie pod kątem ewentualnego wprowadzenia zasad Compliance w korzystaniu z promptów w modułach zamkniętych AI w danej organizacji.

(...)

W tej publikacji widzicie już gotowy słownik oparty na słowach angielskich. No, będzie mały szczegółik, ale to już dla tych, którzy dojdą do drugiej części.

(...)

Z uwagi na założoną z góry ograniczoną obszerność publikacji, **nie znajdziesz tu kwestii dotyczących tworzenia tzw. agentów AI, jak również w bardzo ograniczonym zakresie kwestie promptów graficznych (video wcale)**. Są to tak rozległe zagadnienia, że możnaby całe oddzielne książki napisać.

Publikacja ma z założenia być przydatna dla początkujących lub średniozaawansowanych w obyciu z promptami.

Część pierwsza:

Język promptów

💡 Po co Ci ‘język promptów’?

- a) tak jak język prawniczy, techniczny czy marketingowy – język promptów to **język wpływu**;
- b) działa jednak nie na ludzi, ale na modele AI;
- c) tutaj skuteczność mierzy się nie poprawnością gramatyczną, ale tym, **czy AI wykonała to, co chciałeś, jak chciałeś – i czy można to powtórzyć.**

Rozdział I.

Zacznijmy grać promptami jak w szachy

Przy profesjonalnej nauce gry w szachy, poza podstawowymi zasadami poruszania się poszczególnych „figur” i tego jak rozgrywa się partię, zaczyna się od końcówek.

Podobnie ja we wstępie niejako zacząłem celowo od końca. Skoro wiecie już czym jest ten „słownik komend” (promptów), to dużo prościej będzie Wam tworzyć same prompty.

(...)

💡 Halucynacja AI – jak jej unikać? Parę rad:

1. Fragment prompta: „**unikaj halucynacji**” w jakimś stopniu minimalizuje takie zjawisko, dlatego celowo dodałem go we wcześniejszym przykładzie;
2. Jeśli fragment treści wygenerowanej przez AI wydaje Ci się nieco „zmyślane” zapytaj wprost AI, czy przypadkiem w zakresie np. fragmentu treści nie uległ halucynacji lub czy dana treść oparta została na wiarygodnych źródłach;
3. Pytaj o źródła, na jakich AI oparto swoje wygenerowane dane.
💡 **Wyjątek:** prompty ‘kreatywne’, które już w założeniu mają stworzyć treść zupełnie ‘fantastyczną’, oderwaną od rzeczywistości.

Już samo wprowadzenie do promptów, czy też weryfikacji danych wyjściowych z modułów AI tych 3 rad, zwiększy nasze bezpieczeństwo (aczkolwiek nie zapewni go w 100%) i ograniczy możliwość podania potem w projekcie/zadaniu, które wsparliśmy korzystając z AI, jakichś niesprawdzonych czy wręcz fikcyjnych faktów („fikcyjne fakty” – taka piękna kontaminacja 😊).

(...)

Rzecz jasna, „grając promptami” z każdym projektem, zrealizowanym zadaniem, Ty będziesz wiedzieć coraz lepiej, co i jak działa na Twój model AI, dlatego też wszelkie rady z tej publikacji traktuj jako przykład.

Ta publikacja **ma wesprzeć Cię w „grze promptami” z AI** i usprawnić czy przyspieszyć Twój rozwój jeżeli chodzi o umiejętności w zakresie Prompt Engineeringu. Tak tak, to właśnie takie umiejętności nabywasz, jeśli w sposób zaawansowany korzystasz z AI, tworząc coraz bardziej rozbudowane prompty, czy jak to w dalszej części publikacji będę nazywał część promptów – „multi-prompty”.

‘Mów językiem promptów’, to znaczy przemów do AI w taki sposób żebyś zmaksymalizował oczekiwany efekt, przy jak najmniejszym wysiłku i w jak najkrótszej jednostce czasu.

(...)

Dlatego też naukę/rady stąd podziel sobie tak naprawdę na 2 zupełnie odrębne części (bez względu na układ publikacji).

Jeśli ‘umiesz w prompty’:

A mianowicie **jeśli uważasz że wszystko już wiesz o budowie promptów**, sposobie zarządzania nimi, opuść wstęp, typologię, etc. i **przejdź od razu do „programowania” AI całym słownikiem promptów – komend**, czyli części drugiej publikacji.

Paradoks tej publikacji polega na tym, że **im więcej potrafisz w zakresie prompt engineeringu, tym szybciej dostrzeżesz wartość słownika komend** i wspomnianych jedynie sygnalizacyjnie bibliotek promptów.

💡 **I tutaj uwaga:** słownik komend tu przedstawiony również jest tylko przykładem i docelowo za jakiś czas rozważam udostępnić go gdzieś w otwartej przestrzeni

internetowej żeby różni użytkownicy mogli dla zwiększenia efektywności, dodawać komendy np. branżowe, czy też rozwijać, albo dawać swoje dodatkowe propozycje, czy też propozycje korekty do komend, ich skracania, ulepszania itd.

Jeśli dopiero zaczynasz 'grę w prompty'

Jeśli dopiero zaczynasz swoją przygodę z promptami, to wtedy przeczytaj szczególnie część dotyczącą zasad tworzenia promptów, tj.:

1. Personifikacji;
2. Kontekstowania;
3. Zadaniowości;
4. Formuły;
5. CTA;
6. Próbkowania treści.

Pamiętaj najważniejsze: w mówieniu językiem promptów **nie ma promptów stricte nieprawidłowych, są tylko nieskuteczne bądź nieprecyzyjne.**

No chyba, że mówimy o ciągu promptów do jakiegoś już rozpoczętego projektu i jeżeli np. coś ustaliłeś z modułem AI, a potem (**nieświadomie**) wpisujesz kolejny prompt, zmieniający reguły gry, to jednak uznać należy że jest on nieprawidłowy, ale w tym projekcie.

(...)

Rozdział II.

Czym są prompty i kilka rad dotyczących ich tworzenia

Prompt to polecenie – sformułowane w języku naturalnym (lub kodzie), które inicjuje działanie algorytmu sztucznej inteligencji.

To definicję jak najprostszą już mamy. Zresztą tak naprawdę Ty już to wiesz.

Warto dodać, że prompt to **więcej niż polecenie**. To **interfejs myśli**, tłumaczenie naszych - ludzkich potrzeb na język zrozumiały dla systemów generatywnych.

Prompt staje się **więc potężną jednostką komunikacyjną** w relacji człowiek - AI.

Skoro wcześniej napisałem, że nie ma nieprawidłowych promptów, więc:

💡 jak tworzyć prompty dobre i skuteczne?

W zakresie sposobu tworzenia promptów właściwie większość szkolejących podaje takie same zasady i ja jakoś nie będę tu zbyt oryginalny.

(...)

★ Kilka podstawowych reguł tworzenia dobrych promptów:

6 kluczy:

Persona – Cel – Format – Próbka – Ograniczenia – Polecenie wykonawcze

(...)

OGRANICZENIA (disclaimery): w szczególności zadbaj o poprawność danych, ogranicz do maksimum próbę halucynacji przez AI, dodając np. takie polecenia:

- a) „unikaj halucynacji”;
- b) opieraj się jedynie na wiarygodnych źródłach informacji;
- c) opieraj się jedynie na źródłach informacji, które możesz potem wskazać konkretnie, tj. przez podanie: autora, tytułu publikacji, roku wydania itd.

POLECENIE WYKONAWCZE (executive orders): czyli w skrócie: **wykonaj coś, albo nie wykonuj** - pokażę na konkretnym przykładzie, bo ciężko opisać tak, aby „odpowiednie dać rzeczy słowo”, np.:

- a) „jeśli zrozumiałeś polecenie, wykonaj je niezwłocznie”;
- b) „jeśli polecenie jest dla Ciebie niejasne, dopytaj. Nie wykonuj polecenia dopóki nie będzie ono dla Ciebie klarowne”;
- c) „zweryfikuj całość prompta, jeśli uważasz, że lepiej go doprecyzować, to zaproponuj swoją wersję, przed wykonaniem polecenia”;
- d) „wstawię teraz fragment mojej autorskiej publikacji. Oceń czy warto byłoby jeszcze w formacie i stylu jakim ja piszę coś dodać. **Nie zmieniaj nic, dopóki nie wyrażę zgody.**”

(...)

(...)

Kazus I:

- Jesteś Compliance Officerem w spółce;
- masz godzinę do spotkania z zarządem spółki, a dostałaś/eś dodatkowy materiał (167 stron – plik *pdf) przed chwilą.
- na zarządzie masz omówić temat w ciągu 5 minut,
- **mile widziana prezentacja.**
- temat dotyczy zgłoszeń sygnalistów, w zakresie 3 dużych inwestycji spółki.
- zgłoszenia te mogą doprowadzić do ujawnień zewnętrznych. Nie wiesz, jakich danych dotyczą zgłoszenia, a zarządowi zależy najmocniej na wyselekcjonowaniu i ocenie merytorycznej zawartości zgłoszeń i zweryfikowaniu, czy zgłoszenia mogą być zasadne, czy opierają się na subiektywnej ocenie i są spowodowane restrukturyzacją departamentu inwestycyjnego i planom redukcji w tym obszarze ok. 20% pracowników. Planowane inwestycje, co do których sygnaliści dokonali zgłoszeń, zapewnią dużą automatyzację pewnych procesów w spółce, które siłą rzeczy wymusi redukcję załogi.

Zadanie: Napisz prompta, który pozwoli Ci najpełniej wesprzeć Twoją analizę otrzymanego materiału i przygotować się do spotkania z zarządem. Najpierw jednak otrzymaj pot z czoła? 😊 Czy jako stary wyga, nie robi to na Ciebie wrażenia?

(...)

Rozdział III Budowa promptów

★ Budowa prompta – czyli jak to poskładać, żeby działało

Schemat 6 kluczy skutecznego prompta

Nr	Nazwa sekcji	Funkcja	Słowo-klucz / Esencja
1	PERSONA	Zdefiniowanie roli AI	<i>Kto ma mówić?</i> – ekspert, poeta, analityk
2	CEL DZIAŁANIA	Określenie zadania	<i>Co ma zrobić?</i> – analiza, grafika, tekst
3	FORMAT	Styl i forma odpowiedzi	<i>Jak ma wyglądać wynik?</i> – długość, język
4	PRZYKŁAD (próbka)	Referencja stylu lub treści	<i>Do czego ma być podobne?</i> – pokaz wzorca
5	OGRANICZENIA	Ramy i wykluczenia	<i>Czego nie robić?</i> – brak halucynacji, źródła
6	POLECENIE WYKONAWCZE	Decyzja: działać czy czekać	<i>Kiedy uruchomić wykonanie?</i> – jasny sygnał

(...)

Rozdział IV Multi – prompty

Nie wiem, czy **byłaś/byłeś dobry w budowanie z klocków Lego**. Ja akurat mało w tym zakresie działałem, niemniej jednak jak szło Ci nieźle, to teraz się przyda do **budowania multi – promptów**.

Zakładając, że schemat 6 kluczy masz już opanowany w jednym paluszku, to na dodatkowe „ozdobniki” w treści promptów przyjdzie jeszcze czas, a teraz zajmiemy się „kolejkowaniem zadań” w obrębie promptu.

? To miało się przydać układanie klocków Lego, a teraz mam „kolejkować” zadania?

(...)

Przechodząc trochę na grunt typowo inżynierski, to trochę tak jak z tzw. robotami zanikającymi przy wznoszeniu budynków. Jak masz tzw. „roboty zanikające” to wiesz, że musisz je w odpowiednim momencie sprawdzić i odebrać, bo potem jak sama nazwa mówi – intuicyjnie: nie będzie ich widać.

(...)

Multi-prompt to nie seria przypadkowych poleceń - to **sekwencja kroków**. Niektóre z nich **zależne są od poprzednich**, inne mogą **czekać w tle**, aż dane będą dostępne. I teraz ważna sprawa - AI, choć bardzo sprawne, **nie czyta Twoich myśli**, więc nie domyśli się, że coś miało być „dopiero potem”, jeśli Ty tego jasno nie napiszesz.

Dlatego **kolejkowanie zadań** to sztuka ustawiania elementów prompta **w takiej kolejności**, żeby cały proces miał sens - jak dobrze rozpisana scena w scenariuszu.

Jeśli więc myślisz o multi-promptach jako o konstrukcji z klocków, to pamiętaj: **kolejność klocków buduje formę**. A jak brakuje Ci kilku na samym dole, to cała wieża zacznie się chwiać. I tak samo jest właśnie z nieprecyzyjną sekwencją zadań – kolejkowaniem – w multi-promptach.

(...)

(...)

Analiza promptu w obszarze Compliance.

- 💡 Punkt 2 nie może być wykonany bez wcześniejszego zbadania dokumentu (pkt 1).
- 💡 Punkt 3 wymaga diagnozy postanowień z punktu 2, które są właściwie „pustosłowiem”.
- 💡 Punkt 4 opiera się na lukach wykrytych wcześniej i porównaniu z benchmarkami.
- 💡 Punkt 5 musi bazować na zidentyfikowanych wymaganiach i dobrych praktykach.
- 💡 Punkt 6 ma sens tylko wtedy, gdy wcześniejsze etapy zapewniają autentyczność komunikatu.
- 💡 Punkt 7 to logiczne podsumowanie całego procesu dla decydentów.

Ten prompt świetnie pokazuje **realny proces pracy z dokumentacją i wdrażaniem zmian w politykach ESG**, z naciskiem na **ryzyko greenwashingu** i **oczekiwania inwestorów**.

Warto dodać, że stworzenie tego typu promptu jak się domyślasz jest oparte na pogłębionej wiedzy kreującego prompt, który konkretnie wie, co chce przeanalizować w procedurach i co znaleźć.

(...)

Rozdział V Prompt idealny, „złoty prompt”, itp.

(...)

I co najważniejsze:

★ **To Ty tu jesteś gwiazdą tego projektu**, który tworzysz i tylko Ty masz pełną wiedzę, w jakim celu dokładnie chcesz budować dany prompt i jak go wymodelujesz, czy jego sylwetka będzie jak po długodystansowym biegu rzuconego w pośpiechu paroznakowego prompta – komendy, tj. prompta „wychudzonego”, czy może napakowanego jak bagaż podręczny na lotnisku – wypchanego do granic możliwości treścią i ilością kolejkowanych zadań.

Rozdział VI

Cisza przed ... promptem - czyli przemyśl, potem pisz

Jeśli prompt przypomina Ci e-mail pisany w nerwach - nie wysyłaj go. Jeszcze nie teraz.

(...)

? Zadaj sobie te 5 prostych pytań przed napisaniem prompta:

(...)

Rozdział VII

Style i tony promptowania – czyli jak mówić, żeby AI wiedziało, w jakim stylu ma odpowiadać

Styl	Ton	Efekt
formalny	neutralny	„Rozporządzenie 2016/679 Parlamentu Europejskiego i Rady...”
edukacyjny	empatyczny	„Nie musisz znać przepisów na pamięć – ważne, że Twoje dane mają być chronione.”
copywriterski	entuzjastyczny	„Twoje dane to Twoje prawo! Zobacz, co mówi RODO!”
narracyjny	mentorski	„Wyobraź sobie, że ktoś bierze Twój numer PESEL i robi z nim, co chce...”

Rozdział VIII Co robić jak moduł AI Cię nie słucha?

Jak dotarłeś tutaj, to raczej mało prawdopodobne, ale jednak może się tak czasami zdarzyć, że AI nie do końca trafnie, a czasami nawet zupełnie może dosłownie „zglupieć”.

(...)

Dlatego też na wszelki wypadek parę rad, jak „pokonać” impas (i nie chodzi bynajmniej o brydża) 😊

(...)

3) Używaj komend korekcyjnych (tak, nawet własnych)

W Twoim systemie promptowania mogą funkcjonować **komendy korekcyjne**, np.:

- 📌 CRL – popraw ostatnią wersję na podstawie wskazówek;
- 📌 REPH – sparafrazuj poprzednią odpowiedź zgodnie z nową rolą;
- 📌 RLE – wróć do ostatniego przykładu.

(...)

5) A jak nic nie działa – rozbij prompt na kawałki

Zamiast jednego „multi-prompta” rozważ wtedy podejście:

- 1) najpierw zadaj jedno pytanie,
- 2) potem drugie,
- 3) a na końcu złóż wynik w całość.

(...)

Rozdział IX Zarządzanie wersjami treści w projektach AI - jak się nie pogubić

(...)

No właśnie – praca z AI to często **praca iteracyjna**. A iteracje, jeśli nie ogarniasz ich świadomie, potrafią **zniknąć w czeluści „ostatnich odpowiedzi”**, albo – co gorsza – doprowadzić Cię do stanu, w którym nie wiesz, czy właśnie przypadkiem nie cofasz się zamiast iść naprzód.

(...)

2) Ustal system wersjonowania – nawet prosty, ale własny

Nie musisz mieć ISO 9001 na wersje prompta, a tym bardziej ISO 37301:2021 😊

Rozdział X

Typologia promptów - czyli jak nie pomylić kluczy z... zamkami

Nie każdy prompt służy do tego samego.

(...)

1. Prompt użytkowy ('taskowy')

Najczęstszy, najbardziej oczywisty. Coś ma zostać **zrobione**. Zadanie do wykonania. Żadnych refleksji, żadnych rozważań.

(...)

2. Prompt kreatywny (eksploracyjny)

Tu pozwalasz AI trochę 'pofantazjować'. Chcesz inspiracji, pomysłów, nowego spojrzenia.

(...)

5. Prompt testujący (sondujący)

Nie tworzysz treści. **Sprawdzasz, jak AI reaguje na coś**, albo jak można podejść do zadania. Używasz, kiedy **nie wiesz, co z tego wyjdzie**, ale chcesz ocenić „grunt” i realne możliwości kooperacji z Twoim modułem AI.

Rozdział XI Prompty analityczne – czyli kiedy dane muszą mówić, a nie śpiewać

Nie wiem jak Ty, ja troszkę śpiewam. Bo lubię, ćwiczę, a poza tym śpiewanie bardzo mocno redukuje stres. Ale tu skupimy się na promptach, które będą mówić twardymi danymi, a Ty będziesz równie precyzyjnie z nimi rozmawiał. „Śpiewały” prompty kreatywne.

(...)

📌 Po co Ci prompt analityczny?

Bo chcesz, żeby AI:

🎯 coś posegregowało,

🎯 coś przeliczyło,

🎯 coś wyłapało,

🎯 coś zredukowało do sedna,

🎯 coś przetłumaczyło z technicznego na zarządcze.

(...)

Lista kontrolna: Czy Twój prompt analityczny ma sens?

Jeśli choć 2 razy odpowiesz „nie” – nie wpisuj jeszcze prompta. Popraw go.

(...)

★ BONUS: 3 pytania końcowe do siebie:

- ? Czy AI może wykonać to bez interpretacji?
- ? Czy wynik da się przekleić do prezentacji lub maila bez edycji?
- ? Czy ktoś inny z zespołu rozumiałby ten prompt dokładnie tak samo?

Rozdział XII Prompty graficzne - czyli jak powiedzieć AI, co ma narysować, żeby nie stworzyło potwora

Na początek 2 istotne kwestie:

- 💡 Dobry prompt graficzny jest czymś sporo trudniejszym niż dobry prompt tekstowy;
- 💡 Duża część modułów AI (nie specjalizujących się w grafice/video) nie odwzoruje 2 razy dokładnie tego samego obrazka, ilustracji, postaci itd.

Rozdział XIII

Promptowanie prawnicze w praktyce - czyli jak mówić językiem paragrafów, nie prowokując halucynacji

Pewnie Cię zaskoczę, ale nie miałem pierwotnie w planach tworzenia tego rozdziału, bo... pomimo mojej profesji promptów prawniczych prawie w ogóle nie tworzyłem.

(...)

M1 – Opinia prawna (ogólna)

Funkcja: wygenerowanie opinii na potrzeby wewnętrzne lub dla klienta

Prompt (szkielet):

„Sporządź opinię prawną dotyczącą [temat]. Przygotuj ją z perspektywy [rola AI]. Podstawą analizy mają być [akty prawne / wytyczne]. Uwzględnij [zakres analizy: ryzyka / wyjątki / powiązane przepisy].”

Elementy obowiązkowe:

- 💡 temat sprawy
- 💡 kontekst biznesowy lub instytucjonalny
- 💡 źródła prawa (z datą lub wersją, a najlepiej załączone)
- 💡 odbiorca końcowy

Styl: formalny, profesjonalny, pozbawiony przypuszczeń

Efekt końcowy: opinia, którą można wstępnie skonsultować wewnętrznie.

Rozdział XIV

Wskazówki bezpieczeństwa w zakresie korzystania z AI

(...)

1) Bezpieczeństwo danych wejściowych ('input')

(...)

Procedura zatwierdzania wyników wygenerowanych przez AI !

Tak: **AI nie może „generować wersji ostatecznej”** bez poddania tego Twojej kontroli, czy innego współpracownika.

★ Sformalizuj to poprzez np.:

💡 Listę kontrolną (checklistę) zatwierdzania,

💡 obowiązek analizy źródeł,

💡 zatwierdzenie przez lidera projektu lub dedykowanego weryfikatora - **tylko jeśli jest taka rzeczywista potrzeba! Pamiętaj, że Compliance ma być wsparciem dla biznesu, a nie 'killerem'.**

Część druga:

Wchodzimy na inny level promptów czyli słowniki
komend

Żeby było jasne:

przy tworzeniu tej publikacji nie ucierpiał żaden prompt,
za to wiele zostało wytrenowanych jak na obozie Marines 😊

Rozdział XV

Wchodzimy na wyższy level promptów – czyli odpowiednie dać rzeczy... komendy. Plus DCU.

(...)

Komendy to - skrócone maksymalnie prompty ‘wywołujące’ działanie. Nie zawierają żadnego opisu tylko **ciąg znaków od 2 do 5**.

(...)

1. Domyślne zachowanie przy komendach:

- 💡 Gdy padnie komenda - AI **realizuje ją natychmiast, bez pytania**.
- 💡 Jeśli treść wymaga uzupełnienia (np. brak treści do 2V) – AI sygnalizuje to, ale nie interpretuje komendy inaczej. **Nie ulega ‘halucynacji’ wykonawczej**.

(...)

Rzecz jasna, jak się domyślasz, te zasady komend, żeby zadziałały musisz najpierw wprowadzić do swojego modułu AI, żeby tak je stosowała.

(...)

RTV - zapamiętaj tę wersję projektu. Nie zmieniaj do momentu wyraźnego polecenia. YADD

- ✅ Dodane! Komenda RTV = **Remember This Version** została wpisana do słownika DCU. Gotowa do użycia.

(...)

DCU

Część 5 (101-125)

N	Komenda	Znaczenie operacyjne
101	MISS	Stwórz misję – Deklaracja sensu istnienia organizacji/projektu.
102	MOOD	Określ nastrój – Emocjonalna tonacja tekstu lub narracji.

103	MUTE	Zredukuj treść – Usuń zbędne fragmenty, wycisz przekaz.
104	N5	Next 5 – Wygeneruj 5 kolejnych wariantów, pomysłów, rozwiązań.
105	NAVI	Dodaj nawigację – Spis treści, struktura, orientacja w dokumencie.
106	NEUT	Wygładź, neutralizuj – Usuń emocjonalny wydźwięk tekstu.
107	NOTE	Dodaj notatkę – Informacja poboczna lub kontekstowa.
108	OPPO	Dodaj przeciwieństwo – Skontrastuj pojęcie lub podejście.
(...)	(...)	(...)
121	R+O	Rozdział + Obrazek – Sekcja tekstu z ilustracją.
122	RANK	Oceń i uporządkuj – Ranking według wybranych kryteriów.
123	RATE	Oceń w skali – 1–5, 1–10 lub inna forma wartościowania.
124	RDP	Read Prompt – Odczytaj i rozłóż prompt na elementy.
125	REF+	Dodaj odniesienia – Cytaty, przypisy, źródła.

Jeśli jeszcze nie uznałeś, że komendy Ci się przydadzą, to zerknij choćby na RDP.

I jak? Będziesz jej używać? Nie. To już Twój wybór, ale warto.

A może Ci to udowodnić? Ok, ok, wciskam PROV 😊

Rozdział XVI

Rodzaje słowników komend

(...)

◆ 1. Podział według typu projektu (klasyczny)

Idealny, jeśli masz różne „silosy” działania – np. w firmie lub organizacji.

Kod	Typ słownika
D1	Projekt kreatywny (np. e-book, design, treści)
D2	Projekt marketingowy (np. kampanie, social media, landing pages)
D3	Projekt analityczny (np. dane, wykresy, raporty)
D4	Projekt edukacyjny (np. szkolenia, tutoriale, quizy)
D5	Projekt prawno-compliance’owy

Zaleta: naturalna struktura odpowiadająca typom Twoich zadań.

Wada: powtarzalność komend między projektami może utrudniać zarządzanie.

Słownik D3 – do projektów analitycznych

N	Komenda	Znaczenie operacyjne
1	ALGN	Wyrównaj dane lub założenia – ujednoczenie podstaw.
(...)	(...)	(...)
3	AUDT	Zaproponuj mini-audyt – krok po kroku.
4	AVG+	Policz średnią rozszerzoną – z wagami lub uwzględniając rozkłady.
5	BENM	Zrób benchmark – porównaj ze standardem lub rynkiem.
(...)	(...)	(...)
7	CHCK	Sprawdź poprawność – identyfikacja potencjalnych błędów logicznych.
8	CLC+	Rozszerz obliczenia – dodatkowe dane lub formuły.
9	COEF	Oblicz współczynnik – korelacja, determinacja, zmienność.
(...)	(...)	(...)
11	DCTX	Dodaj kontekst danych – ramy, tło, ograniczenia.
12	DEEP	Pogłębiaj analizę – wejdź w detale lub zależności.
(...)	(...)	(...)
14	DISP	Wskaż rozproszenie – wariancja, odchylenie, zakres.

(...)

💡 To jak? **robisz mini-audyt załączonych danych? AUDT!**

💡 Czy najpierw chcesz rozszerzyć obliczenia? – **CLC+**

(...)

Słownik 5 – do projektów prawniczych i compliancowych

N	Komenda	Znaczenie operacyjne
1	ACTA	Wygeneruj akt prawny – struktura, tytuł, podział.
(...)	(...)	(...)
3	ART+	Wskaż przepis – artykuł, paragraf, jednostka redakcyjna.
4	AUTR	Określ autora regulacji – ustawodawca, sąd, organ.
5	BRFS	Przygotuj brief prawniczy – skrót stanu faktycznego i tezy.
6	CASE	Wygeneruj kasus – problem do analizy.
(...)	(...)	(...)
15	CTXT	Dodaj kontekst prawny – procedura, instytucja, system.
16	DFND	Zbuduj linię obrony – odpowiedź na zarzut/pozew.
17	DIR+	Wskaż kierunek wykładni – literalna, celowościowa, systemowa.
(...)	(...)	(...)
21	FLAW	Zidentyfikuj słaby punkt – w przepisie lub argumentacji.

22	FORM	Nadaj formę prawną – akt, pismo, uchwała, decyzja.
23	INFR	Wskaż naruszenie prawa – opis i podstawa.
(...)	(...)	(...)
(...)	(...)	(...)

Rozdział XVIII

Słowniki dynamiczne vs. słowniki stałe – czyli jak nie zgubić się w gąszczu komend

Rozdział XVIII

Debugowanie komend - czyli jak nie dać się własnemu słownikowi

Debugowanie – na potrzeby niniejszego opracowania, uproszczona definicja użytkowa: proces sprawdzania komend w zaimplementowanych do stosowania przez Twój moduł AI słownikach i ich korygowania.

(...)

💡 **Debugowanie – czyli co?** Na potrzeby tej publikacji przyjmijmy uproszczoną definicję użytkową: **debugowanie komend** to po prostu **sprawdzenie, czy przyjęta przez Ciebie komenda faktycznie działa tak, jak zakładałeś** - i ewentualne **korygowanie jej znaczenia, brzmienia lub zastosowania**, jeśli coś nie działa.

Warto jeszcze dodać, że w niniejszym rozdziale **omawiam jedynie manualne działania..**

(...)

Nie mówimy tu również o programowaniu sensu stricte – tylko o praktyce pracy z **Twoimi słownikami komend**. A jak masz własny system komend (DCU, D1 itd.), to prędzej czy później debug będzie Ci niezbędny.

(...)

Kiedy potrzebujesz debugować?

- gdy AI **ignoruje komendę**, którą wcześniej rozumiało.
- gdy AI **reaguje zbyt szeroko** (czyli nie tak, jak chciałeś – np. „RTV” powoduje zapamiętanie całego dokumentu, zamiast fragmentu).
- gdy **komenda jest mylona z inną** („PC” i „PTC”, „FORM” i „FRM” itd.).
- gdy **komenda działa tylko w części promptów**, a w innych nie wywołuje efektu.
- gdy **zmienia się kontekst projektu** i dotychczasowa komenda przestaje pasować.

Szybki schemat debugowania

Krok	Pytanie / Działanie
1.	Co ta komenda miała robić? <i>(Zapisz swoją intencję)</i>
2.	Jak AI faktycznie zareagowało? <i>(Fragment odpowiedzi)</i>
3.	Gdzie mogło dojść do nieporozumienia? <i>(Zbyt ogólne? Brak kontekstu? Zła kolejność?)</i>
4.	Jak byś to napisał dziś inaczej? <i>(Zrób nową wersję)</i>
5.	Czy warto zmienić komendę, czy tylko dodać opis w słowniku?
6.	Zapisz poprawkę w swoim repozytorium / słowniku projektowym

Spojrzenie Compliance na debugowanie komend:

 pamiętaj, że tak jak wprowadzenie słownika komend w jakimś podmiocie dla zamkniętych modułów AI, powinno być ustrukturyzowane i zweryfikowane przez Compliance, tak również proces debugowania powinien być w podobny sposób sformalizowany;

(...)

Rozdział XIX

Elementy procedury Compliance w zakresie tworzenia promptów oraz komend wewnątrz organizacji, jak również procesu debugowania komend

W tym rozdziale omawiam w sposób uproszczony najważniejsze elementy procedur Compliance, które powinny być elementem składowym szerszej Polityki Bezpieczeństwa Teleinformatycznego.

(...)

7. Dokumentacja procesu debugowania

Każdy przypadek debugowania powinien być dokumentowany w formacie:

Nazwa komendy: _____

Słownik: DCU / D1 / D2 / ...

(...)

Nowa wersja: _____

Zalecenia: (zachować / zmienić / rozdzielić / usunąć)

Zatwierdzenie: (Administrator / Compliance Officer)

Data wdrożenia zmiany: _____

Rozdział XX Biblioteki promptów

Rozdział XXI ... dla chętnych 😊

Słowo końcowe

(...)

W każdym razie, najważniejsze jest to, że **pisałem tę publikację naprawdę dla Ciebie.**

Wierzę, że tak jak na początku drogi z AI był i jest człowiek, tak i na końcu tej drogi również jest człowiek.

Dlatego też im więcej wiem o AI i bardziej ją rozumiem, to mniej się obawiam, a więcej dostrzegam szans.

(...)

Dziękuję za to, że byłeś/byłaś obok jak pisałem dla Ciebie 😊

Andrzej

P.S. jeśli publikacja zaintrygowała Cię, zaproś mnie do kontaktów na LinkedIn

„Mów językiem promptów”

©Andrzej Głogowski

